

På besøk hos

kvinner i kamp

Making Women Visible.

Faglig kvinneprosjekt i Palestina, 15. – 20. mars 2018.

Palestinakomiteens Faglige Utvalg
Women's Department

Kvinnefaglig solidaritet

Arbeidsfolk forandrer verden العمال يغيرون العالم

konto nr. 0539 16 76617 <http://palestinakomiteen.no/faglig-arbeid/makingwomenvisible/>

Å bygge fra skrætsj

«Kan vi ikke gjøre noe med denne kvinnegruppa?» sa Anette. Hun hadde møtt Women's Department i fagforeninga New Unions (NU) i Tulkarem på Faglig Utvalgs studietur i mars 2017, og blei veldig imponert av dem. Faglig Utvalg tente på forslaget. Vi bestemte oss for å se hva vi kunne få til.

Så begynte en arbeidskrevende, men veldig spennende prosess, og etter hvert kunne vi kalle det et prosjekt. Prosjektet blei gravd opp fra ingenting, stampa opp fra jorda. Men helt tomhendte var vi ikke. Vi hadde kontakt med kvinnelige fagforeningsaktivister i Palestina. Vi hadde kunnskap og erfaring med å drive bøllekurs, både i Norge og ellers rundt i verden, og vi hadde relativt brukbar oversikt over den faglige situasjonen på Vestbredden. For å drive prosjektet framover etablerte vi ei arbeidsgruppe på åtte, med de fire kvinnelige medlemmene i FU og fire interesserte utafor. Denne gruppa har jobba sjølstendig, men arbeidet er forankra i FU og er et faglig kvinneprosjekt i FU's regi.

Hva skulle være målsettinga?

Prosjekter skal være et tosidig solidaritetsprosjekt. Det skal bygges solidaritet, både i Palestina og her hjemme. Med det mener vi at det skal være basert på gjensidighet og samarbeid mellom to likeverdige parter og at kunnskapen skal gå begge veier. Det betyr å erkjenne at det er mange ting vi kan lære av palestinske fagforeningskamerater. Vi må ikke opptre som bedrevitere og påføre dem vår tankegang og faglige praksis, men de bidraga vi kommer med må være på deres premisser. Med utgangspunkt i dette valgte vi oss noen få setninger for å spisse og konkretisere de generelle prinsippene: Vi vil bygge faglig kvinnesolidaritet over landegrensene, og vi vil bidra til å bygge sterk faglig kvinneorganisering i Palestina gjennom å gi kvinnene oppmerksomhet, gjøre kvinner synlige, oppmuntre dem til å hevde seg og ta ordet.

Vi begynner å grave.

Planlegginga starta allerede sommeren 2017. I utgangspunktet ønska vi samarbeid med andre og flere faglige organisasjoner. Vi så vel for oss et felles kurs med flere fagbevegelser som deltakere, men det viste seg å være praktisk talt umulig å få til noe uten å ha hatt kontakt med dem på forhånd. Dessuten er det sterke motsigelser mellom fagbevegelser. Palestinsk fagbevegelse består av et utall organisasjoner, og er uoversiktlig og fraksjonert. Å prate enhet og samarbeid med dem er som å røre i ei krutt-tønne. Og det viste seg at vi fikk rett. På høsten kom også korrupsjonssaka og den offentlige tiltalen mot ledelsen i PGFTU, som ikke har gjort samarbeidsforholda innad i fagbevegelsen i Palestina enklere.

Derfor måtte vi bygge på de kontaktene vi allerede hadde opparbeida oss. Fordelen med NU: Vi kjenner dem, de kjenner oss. De veit hva vi står for. Siden 2012 har vi ved regelmessig kontakt bygd opp gjensidig kjennskap og tillit. Dette viser seg å være et utrolig viktig og avgjørende poeng når man skal drive noen form for vellykka solidaritetsprosjekt i Palestina. Andre viktige kjennetegn ved NU er at de representerer arbeiderklassen, virkelige arbeidsfolk. De har et grunnplan og er ikke bare er en organisasjon med pamper, og de har et kvinnefaglig program, med mål om 20 % kvinner i alle styrer. Fire kvinner sitter i den sentrale ledelsen. Se NU's kvinnefaglige

program:

“A Woman's Place is in her union” <https://www.stophthewall.org/2017/04/23/woman-s-place-her-union>

Men vi har ikke gitt opp tanken på andre organisasjoner, og håper på enklere tilgang på et seinere tidspunkt, når vi får presentert oppsummeringa av dette kurset for flere.

Prosjektet tar form. Utvikling av opplegget

Så starta en veldig spennende utvikling. Det var noen vanskeligheter og hindre vi måtte komme over og rundt. For det første er det språkproblemer. Svært få palestinske fagforeningskamerater, særlig på grunnplanet, snakker eller skriver engelsk. Men vi hadde en alliert og en uvurderlig partner i Palestina: Lama Yahya, PACE, Ramallah. Hun fungerte som nødvendig mellomledd. Vi utvikla konseptet i samarbeid og diskusjoner med henne utover høsten og vinteren, med innspill begge veier. Uten henne hadde vi ikke klart det.

Først og fremst: Vi måtte klargjøre for dem hva slags kurs vi ville holde. Vi baserte oss på et opplegg som en av oss hadde drevet tidligere – Making Women Visible. Vi måtte presentere oss sjøl, hvem vi var og hva vi ville bidra med. Deretter finne et tidspunkt for når det passa for de palestinske kvinnene, og lage rammer som passa for dem. Vi trengte en økonomisk plan og sette opp et budsjett. Ingenting er gratis, og NU har ingen penger. Vi måtte skaffe en tolk, og Lama leide inn en veldig dyktig dame, som tolka under hele kurset. Vi måtte ha en helhetlig logistikkplan og et sted å bo.

Tonnoreen Hotel & Restaurant, Tulkarem.

Vi måtte lage invitasjon til NU's Women's Department, og invitere deltakere. 15 meldte seg på. Vi trengte å utarbeide det konkrete innholdet, bli enige om en kursplan - Making women visible måtte tilpasses den aktuelle situasjonen - lage kjøreplan dag for dag, lage innledninger. Og viktig: Forberede tolken best mulig så hun skulle vite mer om hva hun gikk til. For vår egen del måtte vi forberede oss ved å skaffe oss kunnskap om NU, hva disse kvinnene representerer, og hvilke forhold de arbeider og lever under

I mars var alt klappet og klart. Vi hadde en solid og gjennomarbeida plan, som var forankra i deres egen organisasjon. Vi var grundig forberedt og alle detaljer var tenkt på. Men likevel: Vi hadde ikke fasiten på åssen det skulle gå. Spenninga ved avreise var stor.

Litt om deltagerne på kurset.

Grappa av kvinnene i fagbevegelsen vi møtte og som deltok på kurset var veldig sammensatt. Noen var erfarne tillitsvalgte, små svartkledde eldre damer med hijab fra New Union, andre var unge uerfarne og/eller arbeidsløse. De kom også fra forskjellige steder; Tulkarem, Ramallah og Hebron. De kom fra tekstilbransjen, avisbud, barnehage og matindustri. De fleste var ansatt hos palestinske arbeidsgivere, noen jobbet hos settlerne og noen drev barnehager selv. Det hadde vært mye kampvilje i fagbevegelsen tidligere, og mange hadde erfaring fra det. Men av forskjellige grunner har kampen ligget brakk en stund. Nå forteller de at de opplever at den er på vei oppover igjen.

Gjennomføringa.

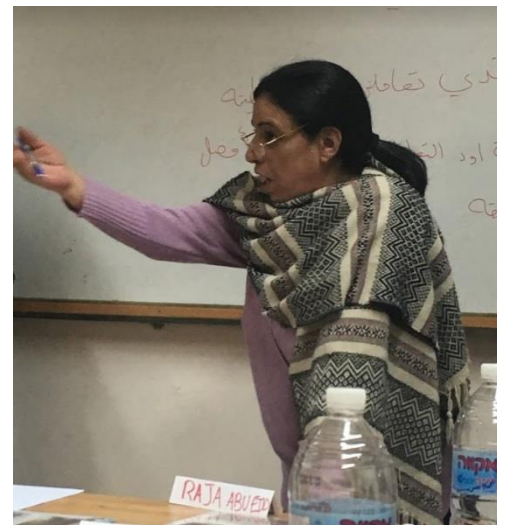
Kurset ble holdt over tre dager, og besto av en veksling mellom korte innledninger, gruppearbeid, framlegginger og diskusjon i plenum. Vårt eget antall og hvordan vi hadde fordelt rollene fungerte veldig bra. To av oss ledet kurset, de andre tre deltok på lik linje med deltakerne og hadde dessuten en innledning hver. De to som ledet kunne konsentrere seg om det. Vi andre bidro med problemstillinger om våre utfordringer, og dette skapte en følelse av likeverd.

Innledningene våre passet svært godt inn i kurset. Første dag om norske kvinners historie i fagbevegelsen, om kvinnedominerte foreninger som fyrstikkarbeiderskene, avisbud, tekstilarbeidere og førskolelærere med fokus på kamp og streik. Deretter om hersketeknikker, dessuten hadde vi rollespill om hersketeknikker i grupper. Det ble både morsomt og utfordrende for oss tre norske som var med på gruppene, fordi så få snakket engelsk. Men vi fikk hjelp av tolken og vi brukte mye kroppsspråk. Alle kunne identifisere seg med hersketeknikker. Alle fikk spesifikke oppgaver om å lage en innledning om problemstillingene sine.

Den neste dagen en innledning om «Making yourself heard» (teknikker for å holde taler og innledninger) og de fikk oppgaver ut fra hva slags utfordringer de hadde og måtte si noe om dette i plenum. Dette satte deltagerne satt stor pris på og synes var nyttig.

Innledning om Planning a campaign (planlegging av en aksjon) handlet om hvordan systematisk jobbe med kartlegging og planlegging av en aksjon. Her var det mye nytt for til og med de erfarne tillitsvalgte. De var begeistret for de enkle og kreative forslagene som ble nevnt.

Temaene kvinnene tok opp var: Ønske om en dag fri med lønn, fri på helligdager, spørsmål rundt arbeidstid, toalettforhold, sted å be. Problemstillinger de ønsket å problematisere i kurset, var rekruttering av kvinner i fagbevegelsen, behandling av kvinnelige arbeidere, hvordan få tillit fra kvinnelige arbeidere, hvordan få de forskjellige politiske partiene i fagbevegelsen til å bli enige eller samarbeide, hvordan få flere kvinner med tillitsverv, hvordan skape samarbeid mellom kvinner fra

forskjellige foreninger og forbund. Dette er problemstillinger vi kan kjenne igjen fra vår egen norske virkelighet. De var forsiktede med å snakke om seksuell trakassering og vold på arbeidsplassen, og meetoo hadde de ikke hørt om.

Deltagerne opplevde at arbeidsgivere og ledelsen i fagforeningene ikke ville snakke med dem fordi de var kvinner, de ble ignorert og fikk ikke lov til å ta ordet og de fikk ikke verv. De skjønte etter hvert at dersom kvinner støtter hverandre, er det lettere å bli hørt og det ble snakket om som noe som var veldig positivt med kurset. De opplevde dette reelt i de praktiske øvelsene i kurset.

Erfaringer og evaluering

Vi opplevde deltagerne som disiplinerte, motiverte og engasjerte. De ville ikke ha pauser og når vi hadde hatt det så var de raskt på plass. De lyttet til det som ble sagt og var aktive i diskusjonene. Etter hvert begynte også de yngre som ikke hadde så mye erfaring i å snakke i større forsamlinger å bli mer aktive. Det var moro og inspirerende og være med på denne utviklingen. Det var spesielt ei ung jente som i starten var veldig forsiktig, men på slutten sto foran oss og snakket og var trygg og sikker.

Alle deltakerne leverte en skriftlig evaluering. Av tilbakemeldingene vi har fått skjønner vi at kurset traff blink. De fremhever at praktiseringen og treningen på temaene i kurset var nyttig. De sier også at de har fått ny kunnskap og blitt mer bevisst hvordan drive fagforeningsarbeid. De ønsker flere og lignende kurs for disse som var med denne gangen og for andre nye.

Det at vi delte erfaringene våre fra Norge var med å skape veldig god kontakt veldig fort. De sa de synes det var rart at vi i Norge opplever det samme som dem og at vi hadde felles problemer, det var interessant å høre om og det skapte et samhold mellom oss. Deltagerne fremhevet at dette var noe de satt spesielt pris på.

Det hadde vært fint å ha mer tid sammen uformelt, hele kurskonseptet bygger på det, men det fikk vi ikke til denne gangen. Siden vi ikke hadde kveldene sammen kunne vi kanskje hatt lengre pauser og utnyttet dem bedre. Kommunikasjonen ble bedre etterhvert på tross av språkforskjeller. Det var få som snakket engelsk, men det viste seg etterhvert at flere forsto.

Kursopplegget bygger også på at dem som har vært deltakere skal kunne drive lignende kurs sjøl. Derfor er vi i ferd med å oversette hele kursmaterialet til arabisk, sånn at det kan brukes videre av fagforeningene på egenhånd.

Vi er også veldig fornøyd med kurset og mener det var veldig vellykket. Det meste gikk som vi hadde planlagt, men det er jo et kurs som vi skal endre i forhold til hvordan det utvikler seg og deltakernes behov. Vi sitter igjen med en veldig positiv følelse, en følelse av samhold og fellesskap og også ha vært med på noe som er betydningsfullt. Vi mener fordi vi delte våre erfaringer og at noen av oss deltok på samme nivå som deltagerne, forsterket dialogen og følelsen av vi var likeverdige.

**Dette vil vi gjøre igjen.
Og du kan være med hvis du vil!**

- Vil du høre mer om dette? Vi vil gjerne komme på besøk for å fortelle om hva vi lærte og hva vi opplevde. Inviterer oss gjerne!
- Vil du være med neste gang? Vi planlegger et nytt kurs til neste år, og vil gjerne høre fra interesserte.

Ta kontakt!

Kjersti – kjer-n@online.no

Palestinakomiteens Faglige Utvalg Women's Department

Kvinnefaglig solidaritet

Arbeidsfolk forandrer verden العمال يغيرون العالم

konto nr. 0539 16 76617 <http://palestinakomiteen.no/faglig-arbeid/makingwomenvisible/>

